

ПІСЛЯВОЄННА ЕКОНОМІЧНА ПОЛІТИКА: ПЕРСПЕКТИВИ ДЛЯ УКРАЇНИ

**ЯКИМЕНКО Герман, здобувач вищої освіти
спеціальності 073 Менеджмент
Університет Короля Данила, м. Івано-Франківськ**

***Анотація:** Питання післявоєнної економічної політики для України є вкрай актуальним через масштабні руйнування інфраструктури, потребу у відновленні житла, енергетики та промисловості, а також через необхідність інтеграції з європейським ринком і забезпечення соціальної стабільності. Розгляд політичних практик інших країн дозволяє виокремити дієві інструменти фінансування, управління та реформ, які можуть бути адаптовані до українських умов.*

***Ключові слова:** повоєнна економіка, повоєнна економічна політика, основні напрямки повоєнної економіки.*

Питання післявоєнної економічної політики для України є актуальним через масштабні руйнування інфраструктури, потребу у відновленні житла, енергетики та промисловості, а також через необхідність інтеграції з європейським ринком і забезпечення соціальної стабільності. Розгляд політичних практик інших країн дозволяє виокремити дієві інструменти фінансування, управління та реформ, які можуть бути адаптовані до українських умов. Аналіз історичних підходів дає можливість поєднати централізовані програми реконструкції з ринковими механізмами для швидкого відновлення економічної активності. Особлива увага має бути приділена прозорості, боротьбі з корупцією та умовам для приватних інвестицій.

У вивченні повоєнної економіки значний внесок зробили як зарубіжні, так і українські економісти: Джон Мейнард Кейнс — щодо ролі держави в стимулюванні попиту в повоєнний період [1]; Людвіг Ерхард і представники ордолібералізму — щодо соціальної ринкової економіки в Німеччині [2]; Джордж Маршалл — як ініціатор плану Маршалла для відбудови Європи [3]. В Україні питання післявоєнної та постконфліктної відбудови досліджують експерти BRDO, Kyiv School of Economics та інші аналітичні центри, а також такими вченими як: Є.Слуцький., В.Тимошенко, В.Голубничий.

Повоєнна економіка — це сукупність економічних процесів і структурної трансформації, що виникають у країні після завершення воєнних дій; вона

Таблиця 1 Основний напрямок післявоєнної економічної політики

№	Країна	Політика та методи відбудови	Актуальність для України
1	Франція	План Моне (1946–1950): централізоване планування, інвестиції в інфраструктуру, націоналізація ключових галузей.	Централізоване планування для відновлення інфраструктури та промисловості; дозволяє координувати ресурси і уникати хаотичного розвитку.
2	Велика Британія	Кейнсіанська економіка: державне управління, націоналізація стратегічних галузей, соціальні програми, участь у плані Маршалла.	Державне управління економікою та соціальні програми для підтримки населення; зменшення соціальної напруги.
3	Німеччина	Соціальна ринкова економіка: ордолібералізм, стабільність цін, конкуренція, обмежена соціальна допомога, ліберальна торгова політика.	Стимулює розвиток малого та середнього бізнесу, створення робочих місць і економічний ріст.

Джерело: Згруповано та доповнено авторами

Міжнародні інституції підкреслюють, що успішне відновлення України потребуватиме поєднання державних інвестицій, донорської допомоги та приватного капіталу. Європейський Союз створив Ukraine Facility на суму близько €50 млрд для підтримки реформ та модернізації [8]. Рекомендації експертів включають прозорість, боротьбу з корупцією та принцип «сучасного плану Маршалла» для України. Аналітичні центри наголошують на гарантіях для інвесторів і розвитку механізмів страхування ризиків. Світовий банк рекомендує поєднувати швидке відновлення критичної інфраструктури з довгостроковими реформами та розвитком людського капіталу. Окремий напрям — використання заморожених російських активів для фінансування відбудови. Таким чином, післявоєнна економічна політика України повинна поєднати міжнародну допомогу, державне управління та ринкові механізми для сталого розвитку та інтеграції у європейський простір.

Література:

1. Кейнс, Дж. М. Загальна теорія зайнятості, відсотка і грошей. — Лондон: Macmillan, 1936. [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <https://www.marxists.org/reference/subject/economics/keynes/general-theory/>
2. Ванберг, В. Й. Фрайбурзька школа: ордолібералізм і соціальна ринкова економіка. — Кембридж: Cambridge University Press, 2001. [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <https://www.cambridge.org/>

3. OECD. План Маршалла: уроки для України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.oecd.org/>
4. Гартлі, Т. Економічна реконструкція після війни. – Лондон: Routledge, 2015. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.routledge.com/Post-WarEconomicReconstruction/Hartley/p/book>
5. Програма розвитку ООН (UNDP). Відновлення та реконструкція після конфлікту: політичні керівні принципи. – Нью-Йорк: UNDP, 2019.
6. OECD. План Маршалла для України: стратегічні рекомендації. – Париж: OECD, 2023. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.oecd.org/ukraine-recovery/>
7. Європейська комісія. Ukraine Facility 2024–2027: фінансова підтримка та модернізація. – Брюссель: European Commission, 2024. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://ec.europa.eu/ukraine-facility>
8. Європейська комісія. Ukraine Facility: огляд фінансування та розподілу. – Брюссель: European Commission, 2024.

Abstract: *The issue of post-war economic policy for Ukraine is extremely relevant due to the large-scale destruction of infrastructure, the need to restore housing, energy and industry, as well as the need to integrate with the European market and ensure social stability. Consideration of political practices of other countries allows us to identify effective tools of financing, management and reforms that can be adapted to Ukrainian conditions.*

Keywords: *post-war economy, post-war economic policy, main directions of the post-war economy.*

**Науковий керівник – РОМАНКО Ольга,
д.е.н., професор каф. економіки та управління
Університет Короля Данила, м.Івано-Франківськ**